

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
 Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
 Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
 SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Debrecen közönségéhez!

Debrecen, április 2.

Mikorra e sorok napvilágot látnak, az ország minden részében, faluban, városban, ahol csak magyar szív dobog: megvillan a lelkekben a legszentebb lelkesedés tüze: a *gyermekszerelem magasztos érzése.*

Ezernyi iskolákban, százezernyi gyermek könnyen fogékony szívéhez lelkesedve, lelkesítve szól a tanító, vagy tanítónő komoly intő szava: *gyermekeim szeressétek gyermektársaitokat, vagyon és felekezeti különbség nélkül.*

Szívetek legmélyebb rejtekében hagyjatok egy kis helyet annak a sok-sok ezerszerencsétlen, elhagyott, mindenkitől megvetett és alig valaki által észrevett gyermektársaitoknak, akik éheznek, fáznak, gyötörődnek és szenvednek, akiket a sors arra kényszerített, hogy irigykedve nézzenek fel reátok. Százezernyi gyermek nem fog könnyezni és százezernyi gyermekszívben fog megfogamzani a jótékony gyönyört okozó érzése az elhagyott gyermekek iránt. Százezernyi gyermekszáj

fog kedvesen csacsogni otthon, hogy édes szülőm ma van a gyermekszerelem nagy napja, ha csak egy fillért is adsz — úgy mondta tanítónk — vissza fizeti a jó Isten! És százezernyi gyermekhez hajlik adományt nyújtani az urnák felé, mely alatt kéroen mereng ezernyi gondozatlan sovány kéz és esdő gyermek arc a bedobott fillér után.

És százezernyi serdülő leány, ifju, felnőtt és agg, kik olvasták ujságban, látták falragaszokon és üzletek kirakataiban, hallották társaságokban, felolvasásokon, vagy értekezéseken a Gyermek Liga célját, eddigi működésének eredményeit, tudják jövőre nagy alkotásokba vetett reményeit, a züllött gyermekek megmentésére törekvő fáradozásait, azok felbuzdulva a nemes küzdelem láttára segédkezni fognak nyújtani, hogy lelkesítsék azokat, kik még lelkesítésre szorulnak. De ha még volnának városunk falai között olyanok, akik nem tudják, hogy mit rejt magában e három szó „Országos Gyermekvédő Liga“ azok olvassak el a két évi működésről beszámolt eredményt. A Liga két évi multja, hogy 5118 gyermeket adott vissza, részint az életnek, re-

szint az egészségnek. Az anyának gyermekét adja vissza, a szükölködőnek kenyeret nyújt, védelmébe veszi az elhagyottat, ruházza az elrongyosodottat, a hajléktalant kunyhóba vezető emberek közé viszi, szerető jobbát nyújtja a társadalomból kutasított, a megvetett, elhagyott gyermekeknek. Jövője? A legnagyobb szociális kérdés megoldása! Hogy ne legyenek az országban züllött emberek. Ezt a nagy célt az Országos Gyermekvédő Liga csak úgy érheti el, ha az állam, a közigazgatáson kívül azokhoz fordul, akiknek eddig is mindent köszönhetünk, aki nélkül hiába fáradtunk volna, azt az áldott jó szívű, magyar hazafias közönséget értjük, amely minden szépért és jóért lelkesedni képes és áldozatra kész mindaddig míg olyanokra kéri az áldozatokat mi szívéhez közel fekszik. Ebben a nemes küzdelemben, szeretnők ha a nagy Alföld legmagyarabb városa a csatasorban az első közé küzdené fel magát, hadd lássa ország-világ, hogy tudunk lelkesülni az ideális, a szép, a humánus célokért. Debreceniek a viszontlátásra a gyermekliga napján a Piac-utcán.

A rendező bizottság.

Változás.

Nincs már fölöttem szürkeség,
 Ismét magasra tör lelkem.
 Rózsaszín ködben járok én:
 Valaki szeret engem.

A Nirvánába vágytam én,
 Halál volt mindig eszemben.
 Most küzdést, harcot ábitok:
 Valaki szeret engem.

Kuszkó Dezső

Gyermekek.

A „Debrecen“ számára írta: Z. A.

A legszebb, amit a világ nyújthat: a gyermek mosoly; a legszomorubb a gyermeki könny.

E sötét fényű gyöngyök: az ártatlan gyermek szemekből hulló könnyek megapaszítását viseli céul az országos gyermekvédő liga.

Ennek a tisztán kulturális célnak a jegyében virrad az április 2 iki gyermeknap.

A szenvedő gyermekek számát kevesíteni mit tesz: csak az érheti át a maga teljességében, aki látta valaha az élet sötét keresztjét a zsenge gyermeki vállra ránehzedni.

Örökké emlékezetes marad előttem egy eset. Nem ma volt, de tisztán áll az emlékemben ma is.

Gyenge bajuszu jogász gverek voltam s egy jó névnek örvendő öreg fiskális irodájában róttam a betűt.

Egy nap megállt a principálisom az íróasztalom sarkán s a borostyános csibukszárból nagy gombolyag füstöt fujva — így szólt.

— Délután Amice foglalni megyünk. Megkeresi D kánit a végrehajót, kocsiba ülnek s elmennek a Nyilasba. A nyilas a városhoz tartozik ugyan, de már külsőség, megilleti a végrehajtást a kocsi. — Az iratok itt vannak. Az iratokat az asztal szélére tetted, aztán gyors egymásutánba szippantott a csibukból párat.

— Nem hinném, hogy nagy sikerrel járjunk, mondta aztán, — két bank is van még rajtunk kívül.

Ez volt az első eset, hogy foglalni mentem. Az élet még nagyon rózsaszín volt

előttem és igen puhának éreztem a szívem.

Ugy éreztem, hogy ring alattam a járó, mikor délután a végrehajtóhoz mentem. — Valami csodálatos rossz érzés fonta át a lelkem.

— Végrehajtani menni, elvenni a másét!

Ez a gondolat sehogysem tudott úgy elhelyezkedni bennem, hogy természetesnek lássam.

Dékáni hatalmas termetű, jó ötvenes ember volt. Piros arcu, jó kedélyű bácsi, aki éppenséggel nem látszott oly analízáló természetnek, mint én. — Ösmerte a dolgot, nem vesztegetett rá több szót, inkább a boszniai okkupáció történetéből mondott el egyet mást. — Trefás, jó ízű tábori történeteket, szélesre gömbölyödő arccal.

Egyszerre megállott a kocsink.

— Helyben vagyunk mondta az öreg; — leszálltunk.

Omlott vakolatú, szürke fakeritéssel toldott ház előtt álltunk.

Bementünk. Az ágas-kutnál egy öreg asszony mert vizet. Kérdést intéztünk hozzá, a karjával a kis ház utolsó ajtajára mutatott. Odamentünk.

Tavaszi cipő különlegességekben

nagyválaszték. — A legjutányosabb árak számíttatnak.

ELFENBEIN és KEIN

cipőüzletében. A negytorosde mellett.

Obstrukció a végkimerülésig.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 1.

Justh Gyula elnököl az ülésen. Bemutatja Szokoly Tamás nagyváradi képviselő levelét, amelyben nagyváradi tiszteletbeli főjegyzői állásáról való lemondását jelenti be.

Felolvassák az indítványkönyvet. Nagy György indítványt jegyzett be március 15-ének nemzeti ünnepévé való avatása és az április 11-iki nemzeti ünnep megszüntetésére.

Hoffmann Ottó interpellációt jegyzett be a Rákóczy-album körül üzött visszaélésekről, Szekcsák Ferenc pedig egy felvidéki község ügyéről.

Nagy György indítványának megokolására május elsejét tűzik ki.

Nagy György kéri, hogy már egy óraker terjenek át az interpellációkra.

Elnök ellenzi ezt az indítványt. A Ház úgy határoz, hogy félkettőkor tér át az interpellációkra.

Következik a házszabályrevízió. Petrovics István részletesen foglalkozik a javaslat intézkedéseivel. Több módosítást jelent be, amelyek alkalmasok arra, hogy bizonyos mértékig megjavítsák a káros intézkedéseket. Bizonyítja végül indítványait, kérve azok kinyomatását.

A Ház a kinyomatást mellőzi.

Hoffmann Ottó első sorban a balpártot ért támadásokkal foglalkozik. A balpárt nem működik együtt a nemzetiségekkel, hanem csak parallel működik. Annyi közünk van a nemzetiségi harchoz, mint a többségnek ahhoz, hogy a horvátok az egész vita alatt távolmaradnak. Visszautasítja ezt a támadást is, amely a hírlapok szerint az elnöktől származik, hogy az indítványokat obstrukciós szándékkal nyújtják be. A többség valóságosan az akarat merevgörésében szenved és képtelen ammortissal fogad minden ellenzéki hangot. Érthető, hogy féltik a népszerűséget, de ez a magatartás egyáltalában nem ildomos. A maga részéről szükségesnek tartja a házszabályok bizonyos mérsékelt kiigazítását és az álláspontjainak megfelelően terjeszt elő néhány módosítást.

Molnár Jenő obstrukciós beszéde után: Brediceanu Corjolán tiltakozik az indítvány ellen. Beszél a többség magatartásáról,

miközben az elnök ismételtlen figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Lukács László: Szigoruan az első pont-hoz beszél.

Elnök: Ezt nem Lukács László képviselő ur fogja megállapítani.

Brediceanu Korjolán: A házszabályokat pártközi megegyezés alapján kell létesíteni.

Elnök: Tessék előrejönni, mert nem hallom.

Brediceanu: Ezt nem teszem. Elég erős a hangom.

Elnök: Akkor majd magára vessen, ha megvonom a szót.

Brediceanu tovább beszél ezután a pártközi konferencia szükségéről.

Elnök: Megvonom a szót. (Nagy zaj.)

Maniu Gyula a házszabályokhoz szólva tiltakozik az elnök eljárása ellen.

A gyermeknapok programja.

(Az elemi iskolások felvonulása. — Az urnák és elárúsító sátrak. — Tréfás utcai jelenetek. — Előadás a színházban, moziban. — Buffet az utcán)

— április 2.

A mai gyermeknapon délelőtt fél 10 óraker gyülekeznek az összes elemi leány- és fiúiskolák tanítványai a kollégium udvarán. Fél 11 óraker indul az impozáns menet a nagytemplomtól a Piac-utcán végig. A Royal kávéház előtti urnába a tanítók az összegyűjtött filléreket bedobják, a menetet — mely valószínűleg 6-7000 gyermekből fog állani — a Hunyadi-utcán keresztül, a Deák Ferenc utcán visszajövet ismét a Piac-utcán fog elhaladni és a nagytemplom előtt feloszlik. Utközben a Kossuth-utca sarkán Veress Tóni, a Szent Anna-utca sarkán Kiss Béla és a Royal-kávéház előtt Rácz Károly zenekara a sok ezernyi gyermeket zeneszóval fogadja. A rendfenntartásáról a kísérő tanítók, a liga rendező-bizottságának tagjai és a nagy számban kirendelt rendőrök fognak gondoskodni. A közönség ezután is kéretik csak a járdán tartózkodni.

Mindenütt két-két diszbeöltözött hajdu őrizetere bizott urnák lesznek felállítva: a Tisza-palota előtt, Kontsek Kornél üzlete előtt, Békés Lajos üzlete előtt, a Royal-kávéház előtt; ezek az urnák csütörtökön és pénteken egész nap ott maradnak. A piac-utcai három urna mellett elárúsító sátrak

lesznek felállítva. A sátrak mellett derék cigányzenészek fognak hangversenyezni, a jótékony cél érdekében díjtalanul. Az elárúsítást szintársulatunk bájos hölgyei és ur-asszonyok vállalták el, kik délelőtt 11 órától déli 1 óráig és délután 6 órától 8-ig végzik e tisztet, természetesen csak csütörtökön.

Letzter József műtermének kapubejárata alatt a liga javára művészek és művésznők képeiből sorozatai kiállítást rendez 20 fillér beléptidij mellett. A beléptijegyek számmal vannak ellátva, kéretik minden látogató a jegyet megőrizni, mert nyeremény jegyül fog szolgálni 200 aláírással ellátott művész kép megnyerésére. A nyeremény eslyei kétszáz nyeremény számmal nagyok. A legkisebb ki-sorsolás alá eső kép makárt nagyságú. A kirakat mind a két napon reggel 8-tól este 9-ig lesz nyitva.

Délután 6 óraker megújul a cigányzenészek és kezdetét veszi az utcai karneváli tréfa. Már eddig is számos uri ember jelentkezett, kik tarka öltözeteikkel és kosztüm-jekben mulatságossá, hangulatossá varázsolják a korzó képét. A közönség kéretik nem egy helyen csoportosulni, annál is inkább, mert a piac-utca egész hosszában lesznek ily karneváli aláarcosok.

Zilahy Gyula színigazgató a Liga javára pénteken délután 3 órai kezdettel ifjusági előadást tart egész oicsó helyarákkal. Színre kerül „Nők az alkotmányban”. — A szintársulat színe-java viszi tudását a színpadra, hogy kellemes délutánt szerezzen a közönségnek. Helyárok: Földszinti családi páholy 5 korona, első emeleti családi páholy 4 korona, földszinti és első emeleti páholyok 3 korona, II. emeleti páholy 2 korona, I-ső rendű támlásszék 80 fillér, II. rendű támlásszék k 60 fillér, III. rendű támlásszék 50 fillér, erkély 40 fillér, állóhely 30 fillér, diák jegy 20 fillér, karzat 14 fillér.

Szuchán és Winkler mozgósínháza pénteken délután 6 órától kezdve 6, 7, 8, 9 és 10 órai kezdettel a Liga javára előadásokat tart, hogy a közönségnek új mulatató képek álljanak rendelkezésére Szuchán tegnap Pestre utazott és egy sereg új képet hoz magával. Ez előadásokat érdekessé fogja tenni két-két konferenciával, akik felváltva színészekből és uri emberekből fognak állni és tréfás megjegyzéseikkel az előadást fűszerezni. A tolongás elkerülése végett jegyek ezekre az előadásokra már pénteken reggeltől válthatók lesznek.

Az általános takarékpénztár előtt Buday Károly cukrásznak egy sátra lesz felállítva, míg Hauer Berci a Royal kávéház

Egy homályos, töredezett téglalapokkal burkolt konyha helyiségbe léptünk.

Köszöntünk. A köszöntésünkre nem felelt viszhang.

Azt hittük üres a konyha, mikor a felhomályba beleerősödő szemmel észrevettük, hogy egy téglával alátámasztott, ócska vas-tűzhely mellett áll valaki. Egy asszony.

A felhomályba eltűnő sötét ruha volt rajta; szegény, összeszedett rongyok. Egy jó harmincasnak látszott.

Nagy fekete szemei szinte bentültek, az erősen sápadt, keskeny arcban.

Dékáni meglökte a kalapja szélét.

— Foglalni jöttünk!

Az asszony csendesen megvonta a vállát.

— Foglaljanak az urak!

Dékáni előkereste az írásait, aztán a bottal kibillentette a szobára nyíló ajtó behajtott szárnyát.

Ott már világosabb volt. A szoba közepén egy dagadóra tömött szalmazsák feküdt, a szalmazsákon egy igen hiányos öltözékű 3-4 éves fücska hevert, aludt. Március volt, az idő még csipett; hűvös volt a lakás.

A kis fiúra egy vastag, konyharuhának látszó kendő volt vetve.

A kis szobában a szalmazsákon és fücskán kívül nem volt egyéb semmi.

Dékáni rám nézett, aztán szépen vissza csavarta az önmártó tollat és a zsebébe tette.

— Elkéstünk — mormolta, — a bank megelőzött. Ugy látszik ma reggel dobra vertek itt mindent.

Kifelé indultunk.

Az asszony ott állt a hiányos lábu tűzhely mellett. A karján egy fél éves gyermeket tartott s egy másfél éves leányka állt mellette az édes anyja szoknyájába fogódzva — csodálkozó nagy fekete gyermekszemeit ránk meresztve.

Dékáni megbillentette a kalapját és kilépett az ajtón.

Nekem nagyon szorongatta valami a torkom. Megálltam.

— Jó asszony — mondtam. — Mi nem viszünk el semmit... Az asszony elmosolyodott. Mindig az emlékemben marad az a mosoly.

— Kár!... — mondta. — Elvihetnék az urak ezt a három éhes gyermeket, — ha már a törvény el vett rajtok kívül mindent!

Mikor a kocsiába ültünk Dékáni elmon-

dotta, hogy az asszony özvegy; az ura egy fél év előtt kötötte fel magát, hogy szabaduljon a bajtól.

— Három gyermek, — forrongott bennem — és egy szegény beteges, özvegy asszony...

Es úgy tetszett, hogy annak a kis jószágnak a fekete szemé, aki az anyja szoknyáját fogja, olyan ijádtan nézett ránk, — mint egy fekete örvény szállt a lelkembe, hogy mélyéről ezer és ezer szomorú kérdés kavargogjon felém!

Es ezek a kérdések most — mikor az országos gyermekvédő liga nemes akciója küszöbre lép — elém rajzanak újra a kis történet minden szomorú mozzanatával.

Hány apró keresztet farag az élet, hogy apró martirokban gazdag legyen a föld.

Van e sötétebb fény annál, ami a gyermek szemek könnycsepjein csillog.

Mentsük meg a szegény el hagyott, nyomorba süllyedt gyermekeket; tanítsuk meg őket mosolyogni!

A gyermek-könyvben a társadalom szégyene tükröződik vissza, — a gyermek mosoly a költészet fénye!

BUTOR-

KIALLITAST nyitottam a legjobb készítésű butorokból. Gyönyörű választék látható ebédlő, szalon hálószoba és egyéb butorokban, melyek a legolcsóbb árakban kaphatók: **WEISZGYULA kárpitos és díszítő** butorraktárában Széchenyi utca 19. szám.

előtt pompásan felszerelt buffet és zeneszóval várja vendégeit.

Esős, csunya idő esetén a Liga utcai mulatságai elmaradnak és az újságokban jelzett más napon fognak megtartatni. Az urna gyűjtés, színház, mozgószínház ez esetben is meg fog tartatni.

Még az esti órákban is voltak új jelentkezők, úgy hogy a névsor csak az ünnepség után az adományok nyugtázásával lesz közzétehető.

A Liga napjain a gyermekvédelmet szolgáló kereskedőknél vásároljunk.

Városháza és vármegye.

Védzsalag a sámsoni vasut mentén.

A városnak a kis vasut igazgatóságával kötött szerződése értelmében a sámsoni vasut mentén létesített védzsalag területén esetleg előforduló tüzeset vagy szerencsétlenségért Debrecen városa viseli a felelősséget.

E felelősséget annak a fejében vállalta el a város, hogy a védvonal területén, vagyis a vasut mentén 20-20 méternyire nem kellett kipusztítani a fák és így az erdőnek egy elég jelentékeny részét megmentette a kipusztítástól. Mikor azonban a szerződést szankcionálta a város, elhatározta, hogy a védzsalag mentén fokozottabban fog ügyelgetni arra, hogy mindennemű könnyen tüzet fogó anyagoktól megtisztítsák a védzsalagot, nehogy a vonatból kipattanó tűzszikra kigyujthassa az erdőt.

A tanács utasítására Török Gábor főerdész intézkedett a dologban s tegnap bejelentette, hogy a védzsalag területén a tüzet fogó anyagokat, mint elszáradt faleveleket, galyakat elégettette és a talajt egész hosszában felvágatta.

A Stenczinger ház megvétele. A Stenczinger-féle ház megvételének terve talán egyidőben fogamzott azzal a gondolattal, hogy a város utcáit szabályozni kellene. A házat a város ki akarja sajátítani, de megvétellel folyton késett, míg a ház ára állandóan emelkedett. Az idén aztán komolyabban mérült fel a megvétel terve s a város alkudozni kezdett a tulajdonossal aki a ház utolsó árát 210 ezer koronában szabta meg, míg a város 200 ezret ígért érte. Az ügy a multkoriban, ezen stádiumában újra a pénzügyi bizottság elé került, mely 200 ezer koronánál többet nem akart a házért adni s felhatalmazta a tanácsot, hogy ha ennyiért megszerezhető, kösse meg az adásvételi szerződést. A pénzügyi bizottság határozata értelmében a tanács újra megtette az ajánlatot a tulajdonosnak, de annak megbizotja tegnap oly választ adott, hogy a ház a megszabott áron alul nem eladó.

A város és a vármegyei telefon. Ismeretes dolog, hogy Hajdúvármegye a megyei telefonhálózatot a csege—egyeki vonal kivételével már teljesen kiépítette. E vonal kiépítése is azért késik, mivel a vármegye

Debrecen városától várja a kiépítési költségek felének, mintegy tíz ezer koronának a fedezését azon okból, hogy a telefon a Hortobágyot is érinteni fogja. Az ügy a jog- és pénzügyi bizottság előtt van, de az anyag-halmaz miatt még nem foglalkozott a kérdéssel. Kovács Gyula alispán tegnap átiratot küldött a városhoz, melyben megsürgette az ügy elintézését.

Jelentkezés a katonai iskolába. A honvéd főreáliskolában egy alapítványi helye van Debrecen városának s arra pályázatot hirdetett. Az alapítványi helyre már két pályázat érkezett be.

A gázgyár üzleti jelentése 1907-ről.

Jövedelem szaporodást jelent.

Fényes eredmény a légszeszgyárnál.

— április 2.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen városának kétségkívül egyik legkitünőbb vállalata a gázgyár. A városhoz méltó szolid üzleti vállalkozás a légszeszgyár, mely egyrészt szigorúan megfelel azon fontos követelménynek, hogy a közönséget ki ne zsarolja, hanem a lehető legmértányosabb árakat számítson, másrésztől kitünő gazdálkodást mutat fel, úgyhogy 1907-ben is — a most megjelent üzleti jelentés szerint — 170 ezer kor. tiszta hasznot ért el, amely az előző évihez képest mintegy 12 ezer korona jövedelem szaporodást jelent.

Ezért a páratlan szép eredményért Debreceni Jenő gázgyár-igazgatót illeti az elismerés, aki működésének első percétől kezdve egész lelkével és buzgalomával azon fáradozott, hogy a gázgyárból olyan vállalatot csináljon, amellyel — nagy szó — a közönség is meg legyen elégedve és amelyből egyszersmid a város is szép jövedelemhez jusson. Debreceni Jenő igazgató elérte a célját. Míg más városban a légszeszgyár ellen állandóan zúgolódik a közönség, nálunk éveken át egy hangot, egy kifogást sem emelnek a gyár ellen. Ez a hallgatlagos kritika a legfényesebb elismerés a vállalatot vezető igazgatónak.

A közönségnek a gázgyár működésével való közmegelegedése mellett áll a vállalat fényes üzleti mérlege is, mely — mint említettük — az elmúlt évben 170 ezer korona tiszta hasznot mutat ki. E szép anyagi eredmény értéke még jobban emelkedik, ha tekintetbe vesszük, hogy a gyár az utca hálózatot 640 méterrel növelte, a lámpákat 38-al szaporította, most összesen 980 van, a berendezésnek, nem emelte és az áru számlánál inkább elszenvedett ötezer korona veszteséget, de az egységárait nem emelte a vállalat a közönség érdekében.

A termelt gáz minősége is kifogástalan volt egész éven át, a köztudomás szerinti szigorú ellenőrző mérések átlagban 1565 gyertyafényt mutatnak a köteles 14-el szemben, a 20 mm. minimális nyomás helyett 4452 mm. állott rendelkezésre, az átlagos fajsúly 0.421, a szénsavas tisztátalanság a megengedett 3 százalék helyett csak 2.19 százalék volt, az ammóniak a megengedhető mennyiségnek mélyen alatta maradt, kénes tisztátalanság pedig egyáltalában nem fordult elő.

A világitási vállalat vagyona 1907 december 31-én 815.062 korona, tartozása pedig 172.808 korona volt. A tartozásként kitüntetett összeggel a városnak tartozik a vállalat és pedig 122.808 koronával a világitási alapítványért és 50 ezer koronával a takarékpénztári függő kölcsön maradványáért. Egyéb tartozása a gyárnak nincs.

1907 tavaszán megkezdtek a villamos telep építését. Év végéig a központi telep épületei és városi hálózat legnagyobb részét elkészültek, a gépek pedig a budapesti gyárakban munka alatt állanak. Remélhetőleg a nyár folyamán már élvezheti a város közönsége a mű létesítésével járó előnyöket. Már eddig is szép számmal létesültek berendezések fogyasztóknál és az érdeklődés bizonyára csak emelkedni fog. Az év folyamán a gyár munkásai nyugdíjintézményének még 1906-ban megkezdett munkálatai is előrehaladtak, óhajtható volna, hogy mielőbb be is fejeztessenek úgy a város, mint a munkások javára.

A 170,153 korona 87 fillérnyi üzleti haszoneredmény felosztását a következőképp javasolja a világitási bizottság:

a világitási szabályzatban előírt jutalékok kifizetésére fordítottassék . . .	17,015 K 88 f
a házi pénztárnak adások át	45,000 K — f
az értékesítési tartalékhoz tétessék	49,483 K 33 f
az értékesítésre írt összegek 491,588 kor. 21 fillérre emelkednek és így az egész légszeszgyár és utcai hálózat értéke teljesen le lesz írva.	

Végül pedig maradvány 58,656 K 16 f a tartalékhoz csatoltassék, mely ekkép 88,656 korona 16 fillérre emelkedik és a melynek rendeltetése lesz a légszeszgyár esetleges nagyobb rendkívüli szükségletének, vagy befektetésének fedezése is.

Az elért fényes eredményre méltán lehet büszke Debreceni Jenő igazgató.

Irodalom.

Valyi Nagy Gusztáv kötetekre Zivuska Andor gyűjtő-ívén ujabban előfizettek Herdliczka Béla, Török Elemér, dr. Rotschnek Jenő, Liebhardt Márton, Ormándy János, Gass Gyula, Palotai Dénes, dr. Széll László, Sztankovics János, Gratz Ottó, Zivuska Irén, Herdliczka Andor, Macourek Béla, Rupp Frigyes, Sigmund Aladár, Vass Miklós, Kápolnay Pál, Alber Lujza. Együtt 36 korona. A gyűjtött összeget Szávay Gyula (iparkamara) ezutou nyugtázza, egyszersimnd kéri mindazokat, akiknél még gyűjtőív van, a befolyt pénzzel együtt szolgáltassák át.

Mindenki siessen a

KÖZPONTI CIPŐ- és KALAP ÁRUHÁZBA

Dreher söresarnok mellett, ahol 1 pár férfi Chevreaux cipő 5 forint, 1 pár női Chevreaux cipő 4 forint. Legszebb férfi kalapok 1 forint
Telefon 435. 50 krajczártól feljebb. Telefon 435.

Jánosi Zoltán legkedvesebb barátja.

Székely Immakulata izraelitus.

Székely Imre és N. N. nyiregyházi lakos közt felmerült lovagias ügyben felvett első jegyzőkönyvnek észszerinti közlésével bebizonyítottam, hogy Székely Imre valótlant irt akkor, amikor azt állította, hogy nem ő, hanem ellenfele félt a kard élettől. A becsületbiróság által 1898 május 6-án felvett jegyzőkönyvnek lapunk tegnapi számában szó szerint történt leközlése által bebizonyítottam, hogy Székely Imre még mint cselédszerző sem volt makulátlan, hogy továbbá Juag Adolfné fiától a rajta elkövetett sértésekért elégtételt nem kért. Tehát ez az ügye is elintézetlen. És most lássuk azt az elégtételt, melyet Székely Imre „fényes”-nek jelzett lapjában, azt a jegyzőkönyvet, mely Székely Imrét feljogosítja arra, hogy magát makulátlanak nevezze. És Székely Imre igazmondóságának megállapításáért jól jegyezzük meg, hogy ezt a „fényes” elégtételt Székely Imre nem 1898 augusztus 27-én — mint írta — hanem 1898 május 9-én kapta ugyanattól a Majerszky Bélától és Schlichter Gyulától, akiknek tiszteletreméltó nevére hivatkozva port hinteni akar a világ szemébe és jegyezzük meg annak megállapíthatása végett is, hogy 1898 július 10-én Vay Jenő és dr. Prok Gyula urak csakugyan helyesen jártak el akkor, amikor erre a „fényes” elégtételre, mint közindomásu tényre hivatkozva Luczedy Lajos urnak meg nem engedték azt, hogy Székely Imrével szemben lovagias uton bármit is tegyen.

És most lássuk a „fényes” elégtételt:

Jegyzőkönyv,

felvétel Nyiregyházi Bogár Lajos ur lakásán (Varo-ház-tér 8.) az 1898. évi május 9-ik napján d. u. 5 órakor a Székely Imre és N. N. urak között fennforgó becsületbeli ügyből kifolyólag megalakult becsületbiróság üléséről.

Jelen voltak: Schlichter Gyula elnök, Majerszky Béla, Bogár Lajos, Horváth István, dr. Victorisz József b. b. tagok.

A becsületbiróság d. u. 5 órakor újból összeült. Elnök az üest megnyitván, a következő kérdést teszi fel a bíróságnak:

Mindazon adatok és tanúk-hallgatások alapján, mely a három ízben megtartott üések folyamán a becsületbiróság által letergelyaltattak; minősítik-e a becsületbíró urak, Székely Imre helybeli hírlapíró urat arra, hogy a lovagias szabályok által előírt módokat szerint magának barkitól és bármikor lovagias elégtételt vehessen, vagy adhasson? **Majerszky Béla: nem, Bogár Lajos: igen, Horváth István: nem, dr. Victorisz József: nem.** Az ítélet szavazati többséggel hozatott meg, elnök nem szavazott.

Jelen jegyzőkönyv azon határozattal, hogy a becsületbiróság ítéle e egy-egy hiteles példányban mindkét fél megbizottainak az elnök által átadtni fog, mely átadás a megbizottak által aláírásuk által igazolandó lesz: 7 óra 15 perckor lezárattott és aláíratott.

Kelt mint elől. Schlichter Gyula százados s. k., b. b. elnök. Majerszky Béla s. k., b. b. tag. Bogár Lajos s. k., b. b. tag. Horváth István s. k., b. b. tag. Dr. Victorisz József b. b. tag, jegyző s. k.

Ezennel igazoljuk, hogy az N. N. és Székely Imre urak között felmerült lovagias ügyben a becsületbiróság által hozott ítéletet két példányban (egyet Székely Imre ur megbizottai, egyet N. N. ur megbizottai) átvettünk.

Kelt Nyiregyházi 1898. évi május hó 11-én. Baruch Arthur s. k., dr. Springer Géza s. k., N. N. ur megbizottai. Rózsa

Béla s. k., Hoffmann Emil s. k., Székely Imre ur megbizottai.

Imhol Jánosi Zoltánnak legkedvesebb barátja!

Ime a makulátlan Székely Imre!

(Folyt. köv.)

Színház.

MŰSOR:

Csütörtökön Ember tragédiája drámai költemény „C” bérletben.

Pénteken A tanítónő daljáték „B” bérletben.

Szombaton A tanítónő daljáték „C” bérletben.

Vasárnap délután Varázskeringő operette bérletszünet.

Vasárnap este Cigány népszimű kis bérletben.

* **Gyurkovics leányok.** Nagy és őszinte szeretetből fakadó ünneplésben részesítette tegnap este a debreceni közönség Szabó Irmát és Árkossy Vilmost, abból az alkalomból, hogy ma tartják esküvőjüket. A Gyurkovics leányok c. vígjáték került színre, amelyben Szabó Irma egyik legkiválóbb alakítását muatta be ismételtelen: Micit, amely szerephez színésznői működésének legkiválóbb sikerei fűzik. Árkossy Vilmos az ezredet játszotta nagyon jól. Mindkettőjüket színpadlépteikkor percekig tapsolták. Díszes pálmágakat kaptak öt pecsétetes levelekkel, amelyek tekintélyes összeget reprezentáltak. Ternyei Lajos egyike volt a legjobb Horkayknak, akiket a debreceni színpadon láttunk. Hahnel Aranka Katalinja szintén legjobb alakításai közé tartozik. Bérczi Ernő kedves Gida volt, míg Tallián László Sándorffyja előkelő. Báthory Mariska, Salgó Anna, László Aranka járultak hozzá a jó előadáshoz, melyben az ünnepekre tekintettel egy kis szerepben részt vett Horváth Kálmán is, nagy tetszést aratva.

* **A Népszínház-Vigopora** igazgatósága Debrecenben ma a deli gyorsvonattal érkezik Mader Rezső és Bálint Dezső Debrecenbe, abból az alkalomból, hogy megnézzék a Zilahy tulajdonát képező Ember tragédiája pazar, fényes díszleteit. Ugyanis a nyáron a Népszínház színre akarja hozni Madách remek művét és megkarják nézni az itteni előadás három főszereplőjét is hogy a nyáron ők játszó a három főszerepet. Zilahy készséggel oda nyilatkozott, hogy 3 hétre felajánlotta a tragédia teljes kiállítását kölcsön képpen a Népszínháznak.

* **Előadás a Gyermekek Liga javára.** Pénteken, folyó hó 3-án délután rendezi Zilahy igazgató a Gyermekek Liga javára az előadást, mely alkalommal színre kerül: Nők az alkotmányban című tiszta magyar izü, pompás vígjáték, a már ismert elsőrendű szereposztásban.

* **A tanítónő.** Bródi Sándor kitünő falusi életképe holnap kerül bemutatásra, a rendkívül hatásos újdonság főszereplői Hahnel Aranka, Báthory Mariska, László Aranka, Szakacs, Bekés, Ternyei, Bérczi stb. Különösen hangulatos a második felvonás iskolai képe, melyben egy csomó leány és fiú gyermek is szerepel.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uranus mai szenzációs új műsora. 1. Kalifornia a vizeséssel. (Eredeti helyszíni elővétel.) — 2. Svéd táncok. (Eredeti helyszíni elővétel.) — 3. Március 15-diki felvonulás a Petőfi szoborhoz. — 4. A falu jölvője. (Dráma.) — 5. Furesa utazás. (Színes bohózat.) — 6. Jáli diák élet. (Bohózat.) — Közkívánatra! Franceska di Rimini. (Szenzációs olasz dráma.) Műsorváltás fen-

tartva. Helyárok mint rendszeren. Előadások este 7, 8 és 9 órakor. Holnap pénteken, április hó 3-án este 6, 7, 8 és 9 órai kezdettel, rendez helyárrakkal, kitünő új műsor. Az aznapi teljes bevétel fele a Gyermekek Liga javára. A jótékony célu előadás műsora a holnapi számban közölve lesz.

Franceska di Rimini szenzációs olasz dráma bemutatója volt tegnap este az Uránusban, melyet a közönség a legnagyobb dícsérettel honorált. Várakozáson felül sikerült, pompás, érdekes, hatásos drámai mű. Valóban csodálatos a kinematografia haladása, fejlődése. Gyönyörű részletekben játszódik le előttünk egy olasz király szerelmi regénye. E kép látása alatt azt hisszük, hogy egy Shakespeare szindarabot láunk. A legsikerültebb felvétel, melyet valaha a kinematografia produkált drámai felvételekben. Az új műsor többi száma is kifogástalan szép és új felvételekből áll. A tegnapi pompás műsor, melyet ma közkívánatra megismételnek, nagy és intelligens közönségre tarthat ma is számot, mert akik látták, bizonyára az elismerés legmelegebb hangján fogják elbeszélni ismerőseiknek. Az előadások mindenikén igen szép számú és előkelő közönség vett részt és a legnagyobb meglepéssel távozott.

Lövöldözte a vendégeit.

Vér a kocsmában.

— április 2.

(Saját tudósítónktól.) Hires helyiség a Geréby telepen, a samsoni utcán az Oroszfőle kocsmában. Ebben a kocsmában napirenden vannak a verekedések. Itt gyűlnek össze a határ hírhedt verekedői, amiből kifolyólag aztán véres jelenetekben sincs sohasem hiány.

A mindennapiaknál is súlyosabb eset történt azonban tegnap ebben a neves kocsmában. Most maga a kocsmáros idézte elő az egész esetet, belelövöldözött két vendégébe is, akik a vendégszeretnek illeténi való megnyilvánulását pár hónapig is szenvedhetik a debreceni közkórházban, ahova beszállították őket.

Polgári Miklós és Montlika András gazdasági munkások, kik a pallagi Hídvéger tanyán vannak alkalmazásban, tegnap este beállítottak az Oroszfőle kocsmába és bort kértek. A kocsmáros nem jó szemmel nézte őket, mert már megelőző nap is összeverekedtek a kocsmában két másik legénnyel, akiket rövid uton kidobtak a kocsmából. Ezek miatt a dolgok miatt Orosz Sándor nem akart nekik most sem italt adni, mire a legények fenyegetődni kezdtek. A perlekedés vége az lett, hogy a kocsmáros revolvert rántott elő és azt vendégeire fogta.

A legények azonban nem ijedtek meg a fegyvertől, hanem elszantan neki ugrottak a kocsmárosnak. A kocsmáros ebben a pillanatban elsütötte revolverét s háromszor egymásután támadói felé lött. A lövések közül kettő talált. Az egyik golyó Montlika Andrást a karján, a másik Polgári Miklóst a fején sebesítette meg súlyosan. E véres eredmény látára a kocsmáros elmenekült, az elősiető rendőrök a két megsebesült legényt beszállították kocsin a közkórházba.

A véres esetet természetesen azonnal jelentették a csendőrségnek, mely egy járőrt azonnal kiküldötte a vizsgálat bevezetése végett. Kihallgatták a csendőrök az időközben előkerült Orosz kocsmarost, aki tettét nem tagadja, de azt vallotta, hogy csupán az egyik legényt, Montlikát lötte meg, a másik legény sérülését nem az ő revolverének golyója okozta, mert a sérülést a megelőző esti verekedés alkalmával az egyik verekedő botokkal ejtette rajta.

Ezzel szemben a kórházi orvosok azt mondják, hogy a legény fején lösebb van, amely kizárólag revolver golyótól származott. Most e titokzatos körülmény felderítésére folyik a nyomozás.

Az áprilisi esküdtsek.

Esküdtorsolás a törvényszéken.

Mit tárgyal az esküdtsek.

— április 2.

(Saját tudósítónktól.) Az áprilisi esküdtzéki ciklusra tegnap sorsolták a törvényszéken dr. Szücs Miklós elnöke alatt az esküdteteket. — Ez elé az esküdtbírók elé nagyon érdekes ügyek kerülnek tárgyalás alá. A ciklus mindjárt két gyilkosság bűnügyének tárgyalásával kezdődik. Ezen a cikluson fog szerepelni a náncsi apagyilkosság szenzációs ügye is. Természetesen nyomtatvány ujan elkövetett rágalalmazási ügyekben sem lesz hiány ezeknek a sorában ott díszel Székely Imre, a sajtópörök notorius lovagja is. — A kisorsolt esküdtnek névsora a következő:

Rendes esküdték: 1. Ifj. Bányai István birtokos. — 2. Boros Izidor kereskedő. — 3. Fisch Lajos kereskedő. — 4. Ippen J. József kereskedő. 5. Jámbor Imre gazdálkodó. — 6. Kallós Ignác bizt. titkár. — 7. Lőf. Kovits Arthur ékszerész. — 8. Lukács Géza birtokos. — 9. Meiszler Sámuel ügynök. — 10. Nádasdy Alajos reáliskolai tanár. — 11. Nemes Karoly szíjgyártó. — 12. Ókrös István gazda. — 13. Papp Péter nyugalmazott tanító. — 14. dr. Polgár Dániel ügyvéd. — 15. Püspöki Lajos kereskedő. — 16. Retyár Kristóf hentes. — 17. Schwarz Fülöp kereskedő. — 18. Ifj. Schwarz Vilmos kereskedő. — 19. Simonffy Antal nyugalmazott bíró. — 20. Stózmüller Árpád építész. — 21. Sirba Mihály gazda. — 22. V. Szabó Zsigmond mézár. — 23. Szász Lajos nyugalmazott tanár. — 24. Szegát Zsigmond fakereskedő. — 25. Székely Imre kovácmester. — 26. Takács Ferenc mérnök. — 27. Tarbay József óras. — 28. Ujlalussy Menyhert hentes. — 29. Vecsei Zoltán földbirtokos. — 30. Veres István gazdálkodó.

Pótesküdték: 1. Bódog Ferenc birtokos. 2. Farkas Ignác ügyvéd. 3. Fodor Jakab bizt. titkár. 4. Kleinfeller Emil csefész. 5. Lóvi Bernát élelmező. 6. Ráti György cipész. 7. Török János házbirtokos. 8. Ifj. Zold Mihály bérlő. 9. Vadász Ferenc szatócs. 10. Vadász Sándor ügyvéd.

Eddig az alábbi ügyek vannak esküdtzéki tárgyalásra kitűzve: Április 21-én Katona Eszter ellen, szándékos emberölés büntette miatt, április 22-én Pongor Gábor s neje ellen, gyilkosság büntete miatt, — április 24-én Csontos Imre ellen, nyomtatvány utján elkövetett rágalmazás miatt, április 27-én Vágó Béla ellen, izgatás vétsége miatt, április 28-án Székely Imre ellen, nyomtatvány utján elkövetett rágalmazás miatt, április 30-án Rózenfeld Zsigmond ellen, nyomtatvány utján elkövetett rágalmazás miatt.

Hirek.

A „Debrecen” szerkesztője és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi oszloknak ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Szerencsétlenség a Pallagon.

Összetörte a gép a kezét.

— április 2.

(Saját tudósítónktól.) Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap a pallagi gazdasági tanintézet telepén. A balcsat áldozata egy fiatal paraszt legény, aki könnyen bérnasággal fizetheti meg pillanatnyi vigyázatlanságát.

Sári Jánosnak hívják a szerencsétlenül járt legényt. A gazdasági akadémiában mint kocsis volt alkalmazva. Tegnap az intézet udvarán tengerit morzsolt. A morzsológép mellett nem elég vigyázattal foglalkozott s így történt, hogy a gép kerekai elkapták

a jobb kezét és teljesen összezúzták, ujjait pedig összemorzsolták.

Az irtózatosságtól a szerencsétlen legény összerogyott és eszméletét veszve terült el a gép mellett, melynek kerekai közül kezét az elősiető munkások nagy nehezen kiszabadították. Irtózatosságot nyujtott a véres, összelapított, morzsolt kéz, melyről csatokban csüngött le a hus és a bőr.

Sári Jánost még ott a helyszínen részesítették első segélyben, aztán pedig be szállították a kórházba, hol az orvosok azonnal ápolás alá vették. Állapota nagyon súlyos, de ha a nagy vérvesztéséget a szerencsétlen legény kiheveri, még megmenthető lesz az életnek. Az esetet bejelentették a csendőrségnek, mely vizsgálatot indított, hogy nem terhel-e valakit a szerencsétlenségért felelősség.

— **A miniszterek kitüntetése.** A hivatalos lap tegnapi száma közli azokat a kitüntetéseket, melyeket a király a kiegyezés körül fáradozók között szétosztott.

Ezek a kéziratok így szólnak:

Kedves Kossuth! A monarchia két állama közti gazdasági viszonyoknak hosszabb időtartamra történt szabályozása alkalmából indítva érzem magamat, hogy Önnek nehéz viszonyok közt kifejtett kiváló tevékenységéért teljes elismeréssel fejezzem ki, aminek látható jeléül Önnek Lipót-rendem nagykeresztjét díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1908. évi március hó 30-án.

Ferencz József s. k.

Wekerle Sándor s. k.

Kedves Darányi! Azért a kiváló és eredményes közreműködéséért, amelyet Ön a monarchia két állama közti gazdasági viszonyoknak hosszabb időtartamra történt szabályozása körül kifejtett, Önnek köszönetemet és teljes elismeréssel fejezem ki.

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére Mezőssy Béla földmívelésügyi államtitkárnak, az Ausztriával kötött gazdasági kiegyezés létrejötté körül szerzett kiváló érdemei elismeréséül, Lipót-rendem közepkeresztjét díjmentesen adományozom.

Ezenkívül még egész esapat miniszteri hivatalnok kitüntetését közli a hivatalos lap.

— **A harmadik egyetem.** Debrecenben a harmadik egyetem kérdésében Szeged után legelső riválisa Pozsony, mely most hogy Debrecen ismert határozatával az előtérbe lépett, szintén megmozdult. Ugyanis, mint onnan táviratozzák, a pozsonyi Toldy-kör irodalmi bizottságának felhívására nagy értekezlet volt a pozsonyi egyetem felállítására ügyében. A város közéletének ugyszólván valamennyi tényezője megjelent. Az irodalmi bizottság elnöke hívta meg az értekezletet, amelyen résztvettek: dr. Komlóssy Ferenc pozsonyi prépost, Pávay Vajna Gábor főorvos, dr. Oberschall jogtanár, valamint Sziklay Ottó és Molecz Dani orsz. képviselők. Az értekezlet elhatározta, hogy szűkebb bizottságot küld ki dr. Komlóssy Ferenc elnöklésével, melynek feladata lesz az egyetemi mozgalom irányítása.

— **Fényes esküvő.** Ma csütörtökön déli 12 órakor esküszik örök hűséget a Nagytöplomban Szotyori Nagy Károly m. kir. tengerész tiszt, néhai gróf Draskovich Ottó volt főrendiházi tag és nagybirtokos leányának, trakostyáni Draskovich Leona grófnőnek.

— **Fősorozás Debrecenben.** Városunkban hétfőn veszi kezdetét a fősorozás, melynek színhelye a Pavillon laktanya lesz. A sorozás 6-tól 10-ig tart.

— **Köztemető Debrecenben.** Régi terve Debrecen városának, hogy a különböző felekezetek szétosztott temetői helyett egy köztemetőt létesítsen. A város e végből fel-

szólítást intézett a különböző felekezetekhez, hogy hajlandók volnának-e a tervbe belemenni. A katolikus egyháztól tegnap érkezett meg a válasz a kérdésre. Az egyház kijelenti, hogy temetőjét bezárni és a köztemető területén temetkeztetni nem hajlandó, még abban az esetben sem, ha a többi hitfelekezetek el is fogadják a köztemetőt.

— **Adomány a szegényeknek.** Reichmann Arminnak, a tegnapielőtt oly váratlanul elhunyt nemes emberbarátnak özvegye, tegnap nagyobb adományt juttatott Kovács József polgármester kezéhez, a város szegényei közt való szétosztás végett.

— **A nyári lakok bérbeadása.** A város nagyerdei villáinak a nyári időnyre való bérbeadása felett a mai tanácsülésen fog határozni. A nyári lakokat árlejtés utján adja bérbe a tanács.

— **A debreceni dalegyület kiállítása.** A debreceni dalegyület április 5-iki közgyűlése alkalmával, mindazon tárgyakból (arany érmek, serlegek, koszorúk, stb.), melyeket 45 éves fennállása óta az országos dalversenyeken nyert, a keresk. Akadémia dísztermében kiállítást rendez s fényképét a tagok közt emlékül kiosztja. Az öreg dalárdának Debrecen városát sok tekintetben kellemesen érdeklő e kiállítására felhívjuk a dalkedvelő közönség figyelmét.

— **Eljegyzés.** Várray János kereskedő bájos leányát: Mariskát hétfő este jegyezte el tanácsszántói Bicsky J. Sándor, Vezend község köztiszteletben álló közjegyzője.

— **Bismarok nővére meghalt.** Berlinből jeltenti egy táviratunk: Armin Vilma asszony, Bismarok egyetlen nővére, aki életében nagy gyöngédséggel csüggött rajta, tegnap 81 éves korában meghalt. Az elhunyt Armin Ottó földbirtokossal élt házasságban. Egyetlen leánya Sybilla, Bismarok Vilmosnak, a vaskancellár második fiának az özvegye.

— **Elütötte a kocsit.** A Csapó-utcán haladt a piac felé tegnap délután Timár János 77 éves gazdálkodó. Amint a Törő-féle vendéglő előtt az utca másik oldalára akart menni, egy sebesen hajtó két lovas parasztszeker elütötte. Az öreg ember fején és lábán szenvedett kisebb sérüléseket. A mentők a Homokkert II-ik járásában levő lakására szállították.

— **Csőd Földesen.** A debreceni kir. törvényszék a szolnoki gőztűrés és őrlőmalom részvénytársaság kérvényére csődöt nyitott Róth Ferenc földesi fakereskedő ellen. Csődbiztos Álmos Zoltán albiró, tömeggondnok Kállay Béla, helyettese dr. Halász Márton ügyvéd.

— **Egy leány öngyilkossága.** Annak az öngyilkossági kísérletnek, melyet tegnap követett el a Bethlen-utca 10. szám alatt Luka Eszter, egy szép szobaleány, nagyon érdekes s nem mindennapi előzményei vannak. Az életunt leány még mindig eszméletlen állapotban fekszik a kórházban és még nem is lehetett kihallgatni. Szücs Lajos rendőrbiztos ellenben kihallgatta a leány édesanyját, aki vallomásaiban nagyon érdekes dolgokat mondott el. A leány szeretett egy osztrákia legényt, aki viszonzta is is érzelmeit s elakarta venni. Az anyja azonban inkább egy boltiszolgálóhoz adta volna a leányát, de a szép Eszter egy cseppet sem rokonszenvezett a boltiszolgálóval. Ezen fordult meg az egész dráma. Vasárnap a bolti szolgáló vizitelt a leánynál, aki nagy ártatlansággal ezzel a kérdéssel fordult hozzá:

— Melyik mérge őt leggyorsabban?

— A marólug! — válaszolta a szolgáló gyanútlanul, mit sem sejtve a leány sötét

szándéka felől, melyet a szerencsétlen leány aztán végre is hajtott. Az életunt állapota nagyon súlyos, aligha tudják megmenteni.

— **Az Uranus jótékonyóelu gyermeknap előadása** iránt élénk érdeklődés mutatkozik Debrecen közönsége körében. — Magában a képek műsora garanciát nyújt a nagy sikerre. A pompás új műsoron kívül, melyért maga az igazgató volt Budapest, még egy másik érdekessége is lesz, melyet az igazgatóság meglepetésnek tart. Azonkívül az előadások alatt a Magyaristvérek kitűnő zenekara fogja szórakoztatni a közönséget a kis Magyar Imre vezetése mellett. A teljes műsor különben holt napi számunkban közölve lesz. Az előadások — tekintettel a jótékony célra, este 6, 7, 8, 9 és 10 órákor kezdődnek. A teljes bevétel fele a gyermek-liga javára megy.

— **Balesett az utcán.** Palotai Károly 60 éves napszámos tegnap délelőtt az igazságügyi palota előtt hirtelen összeesett. Az esés következtében a szerencsétlen ember jobb lábát eltörte. A közelben posztoló rendőr kihívta hozzá a mentőket, kik be szállították a kózkórházba.

— **Percel Carola próbabálja.** Fényesnek ígérkező próbabál lesz folyó évi április 11-én a Bika-szálloda dísztermében. Ugyanis ekkor mutatja be Percel Carola tanítványainak előhaladását. Meghívók a napokban mennek szét és a páholy-jegyekre előjegyezhetni a mai naptól kezdve lehet Molnár Ferenc ur divatüzletében. Páholy-jegy ára 10 korona, személy-jegy 2 korona. A most kezdődő colonba még pár napig be lehet iratkozni Percel Carola tánciskolájában Szent Anna-utca 22.

Reichmann Ármin halála.

— április 2.

A lapok híradásai folytán tegnap már szélesebb körökben terjedt el Reichmann Ármin halálának híre és mindenütt nagy s általános részvétet keltett. A gyászoló család a részvétnyilatkozatok egész özönével keresték fel, nemcsak Debrecenből, hanem az ország minden részéből, mert hisz nagyvállalatai révén Reichmann Ármin ország-szerte ismerték.

Részvételnek már tegnapi gyűlésén kifejezést adott az izraelita hitközség, mely rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy az elhunytat a hitközség a maga halottjának tekintve, hamvait az izraelita templomból helyezik örök nyugalomra s örökét, a hitközségi elnöki széket emléke iránti kegyeletből hat hónapig nem töltik be.

Reichmann Ármin tragikus haláláról egyébként már tegnap kimerítőbb és részletesebb jelentések érkeztek, amelyek még tragikusabb színekkel festik le a szomorú esetet.

A távirati jelentések szerint Reichmann hétfőn a szatmári Pannonia szállodában a késő délutáni órákban már rosszul volt panaszkodott. Korán szobájába tért, ahova elhívták Lacheta Brunó orvost, ki csilapítószereket adott be a szivbajos embernek. A beteg erre megkönnyebbedett és még Lendek vendéglőssel, aki úgy 11 óra tájban bentjárt a szobában, hosszasan elbeszélgetett. Félóra múlva a vendéglős távozott és Reichmann nyugodni tért s reggel holtan találták ágyában.

Reichmann Ármin kihűlt tetemeit mint már irtuk Debrecenbe szállították. A ravatalt a Deák Ferenc-utcai izr. imaházban állították fel. Innen lesz a temetés ma délután 2 órákor.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2.

Az építő munkások sztrájkba léptek.

A szabók bérharca.

— április 1.

(Saját tudósítónktól.) Ezután már mindennaposak lesznek a lapok hátsábjain a sztrájkokról szóló híradások. A tavasztasztrájkoknak ezenigazi szezonját nálunk Debrecenben két nagy bérharc vezette be. A szabósegédek már napok óta sztrájkolnak, míg az építő munkások tegnap léptek sztrájkba.

Az építőmunkások már régóta hirdették a harcot, de csak tegnap léptek a cselekvés terére. Tudvalevően ők kizárólag a régi kollektív szerződés alapján akartak tovább dolgozni és miután a régebbi szerződés a tegnapi nappal lejárt és újat pedig a mesterek nem voltak hajlandók kötni, így a munkások minden építőipari szakmát beleértve, abbanhagyták a munkát. A sztrájkban csupán az ácsmunkások nem vesznek részt, még pedig azért, mert ők tudtak mestereikkel kollektív szerződést kötni. A sztrájkolók a bérharcot bejelentették a hatóságoknak. Sztrájktagyjuk a Margit-fürdő, hol már tegnap eleven élet uralkodott.

A szabók sztrájkjában tegnap lett volna békéltető tárgyalás, de a békítést kísérlet hiábavalónak bizonyult. A mesterek nem jelentek meg a tárgyaláson. Ez a sztrájk sem ígérkezik valami rövid lefolyásúnak, mert az ellentétek nem hogy elsimulnának, hanem hovatovább kiélesednek.

Távirat és telefon.

Kossuth a király előtt.

Bécs, április 1. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, kit délelőtt 11 órákor fogadott a király kihallgatáson, délután 1 órákor tért vissza Schönbrunnba a bécsi magyar palotába, hol a reá várakozó több budapesti és bécsi újságíróval néhány részletet közölt kihallgatásáról. Ebből kitűnik, hogy a miniszter 2 órát volt a királynál, akit jóságos és kedélyhangulatban talált. A miniszter hosszú idő óta nem látta a királyt, sok tárcája keretébe tartozó ügy gyűlt össze, melyről referálnia kellett. Az előterjesztések után a ki-

rály beszélgetést kezdett Kossuthal az általános politikai helyzetről és az előtérben álló főbb politikai kérdésekről. A király kegyesen fogadta Kossuthot Ferencet és minden kérdés iránt a legnagyobb érdeklődést tanúsította. Kossuth délután 5 órákor visszautazott Budapestre.

Mentelmi ügyek.

Budapest, április 1. A mentelmi bizottság mai ülésén, melyen Wekerle Sándor dr., Günther Antal és Andrássy Gyula gróf miniszterek is résztvettek, kimondotta, hogy ezután a közigazgatási hatóságok is csak az ügyesség útján kérhetik a képviselők kiadatását.

Elítélt igazgató.

Budapest, április 1. A törvényszék esküdtbírósa Glükmann Miksa szabómestert a Társadalmi forradalom című lap szerkesztőjét hadsereg elleni izgatás vétségéért ma 8 havi államfogházra ítélte.

Szerkesztői üzenetek.

B. L. szerkesztő Hmvásárhely. Levélét vettük. A cikket vasárnapi számunkban közöljük. Üdvözlét.

Kiadja: a „Debreczen” Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Gyümölcsfa oltványok eladása.

Folyton nagyobbodó faiskolából eladó mintegy 70,000 db 3—4 éves gyümölcsfa-oltvány, erőteljes, egyenes és dusgyökérzetű példányokban. Alma: Téli aranyparmér, Jonánthán, Sárga Bellefleur, Nagy casseli renet, Téli fehér Kálvil, Batul, Török Bálint, Hollandi arany kormos, Sávári, Körteoltványok 20 fajtában. Oltott Besztercei és más szilva-fajták, cseresznye megy és diófák. Ára darabonként 60 fillértől 1 koronáig. Eladó továbbá 150,000 db 1—2 éves oltványok, szemzések, alma és körte vadonok. Árjegyzéket szívesen küld Szász János faiskolája Nagybánán.

! 14—16 éves !
kifutó fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban:
Arany János-utca 2-ik szám,
(Hungária kávéház).

Újdonságok!!

Tavaszi costum kelmékben, Blouze selymekben és blouze kelmékben. — Jó mosó kartonok, divat zeffrek, Schroll-féle siffonok, havasi vásznak, LILION VASZON MINDEN SZÉLESSÉGBEN — Olcsó szabott árban kapható

Szépe Lajos

női divat-, vászon-, fehérnemű és rövidaru-fizletében Kossuth-utca 6. szám.

Tavaszi női ujdonságok!

Szines és mintázott kosztüm- és divatkelmékből gyönyörű választékot tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és színes divatnapernyőkből

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyeg-
áruházában.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1470

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szakzerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgálunk.

Villagítótestek, csillárok és szerelvények **dupa választéka**

Telefon szám: 568

1063

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat
gyönyörű ujdonságai!

Ruha- és blous kelmék
Viole de laine
Selyem blous kelmék

◆ Szines és fekete napernyők ◆
óriási választékban.

Magyarország egyik legnagyobb szőnyeg-
áruháza.

Szőnyegek,
Butorszövetek,
Szövet-, plüs- és
selyemfüggönyök,
Agy- és asztalterítők,
Stórok, Bonne-femmeok
Kocsitakarók
nagy választékban kaphatók

Bosznay J. és Tsa

szőnyegáruházában
Debreczen, Kossuth-utca 5. szám.

1750 - 1908. Tkv.

Árverési hirdetmény

Debreczen szab. kir. város összesített gyámpénztára végrehajthatóak Pozsonyi János, ugy is, mint kiskoru Pozsonyi János, Mihály, Mária és András törvényes képviselője, debreceni lakos, végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási újabb 460 K tőke követelés és ennek 1906. évi január hó 1. napjától járó 6 százalékos kamatai a félévénként előre fizetendő kamatoknak az esedékesség napjától járó 6 százalékos késedelmi kamata, 62 korona 58 fillér megállapított, valamint jelenlegi 16 kor. és a még felmerülő költségeknél.

Továbbá Geiger Simon csatlakoztatott végrehajtó 50 kor, tőke és jár. iránti követelésének kielégítése végett az 1881. t.-e. 176. §-a értelmében a debreceni kir. törvényszék területén levő Debreczen város belterületén fekvő a debreceni 1308. sz. tjkvben A+1 sor 1354. hrsz. a. foglalt egészben a végrehajtást szenvedettek tulajdonát képező házas beltelekre 1844 K-ban ezennel megállapított kiküldési árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül

1908 április hó 21. napjának

délután 3 órája a kir. törvényszék árverési termébe tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 184 korona 40 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése napjától számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5 százalékos kamatokkal együtt a debreczeni kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir.

biróság, mint tkvi hatóságnál és Debreczen város rendőrfőkapitányi hivatalánál tekinthetők meg.

Ezen árverési hirdetmény egy példánya a bíróság hirdetményi táblájára kifüggesztendő, továbbá kifüggesztés végett, az árverési feltételek pedig megtekinthetők végett egy-egy példányban Debreczen város rendőrfőkapitányi hivatalának, nemkülönben ezen árverési feltételek 1-1 példánya Vámspéres, H.-hadház, B.-ujváros szomszédos községekben, a helybeli szokás szerint, azonnali körözés végett, a nevezett községek előjáróságaihoz megküldeni és tekintve, hogy a kiküldési ár 600 koronát meghalad, ezen árverési hirdetménynek törvényszerű kivonata a „Debreczen” című helyi lapban egyszer közzététel végett végrehajtató ügyvédjének kiadni rendeltetik, aki utasítatik, hogy a közzétételt igazoló lappéldányt az árverés foganatosítására kiküldöttnek adja át.

Ezen árverési hirdetmény az egyidejűleg megállapított árverési feltételekkel együtt

1. Dr. Dóczy Emil felperesi ügyvédnek, az árverési hirdetményi kivonattal,

2. Dr. Geiger Miklós ügyvédnek, az árverési hirdetményi kivonattal,

3. Pozsonyi Jánosnak, ugy is mint a kiskoruk törvényes képviselőjének (Nyil-
utca 68.),

4. Debreczen város árvaszékének a kiskoru Pozsonyi János, Mihály, Mária és András érdekében,

5. a debreceni ref. egyházvidék, lelkész-
özvegy és árvagyámintézetű pénztárának,

6. az Alföldi takarékpénztár igazgató-
ságának,

7. kir. pénzügyigazgatóságnak, Helyben, kézbesíttetni, továbbá

8. Debreczen város rendőrfőkapitányi hivatalának,

9. Vámspéres, 10. Hajduhadház, 11. Balmazújváros szomszédos községek előjáróságainak megküldetni rendeltetik.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Debreczen, 1908 február 28.

Bolváry,

kir. törvényszéki bíró.

HIRDESSÜNK

DEBRECZEN

című politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Muschong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

szénsavat

világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! Felvilágosítás-sal készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétkül-dési telepe Buziásfürdőn. Sürgönyeim: Muschong, Buziásfürdő.

Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyi képviselők kerestetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

* *
Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.

* *
Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beklüditik.

* *
Apró hirdetések előre fizetendők. ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞

Debrecezen sz. kir. város szeszüzletében, Széchenyi-utca 3. szám alatt kóser husvéti szilva és törköly pálinka, 1 és fél literes üvegekben, 1 liter 2 korona, fél liter 1 koronájával kapható.

Egy fiatal kereskedő segéd, ki rőfös és divatáru üzletben jártas, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. (1569.)

Egy lovas stráfkocsit költözésekhez Beresényi-utca 29. sz. a. lehet megrendelni.

Az ugynevezett Kutyavölgyén a szoboszlói országotnál 7 kilométernyire 21 köblös és 3 vékás ujosztású föld gazdasági épületekkel eladó. Ertekezhetni Timár-utca 14. szám.

Könyvelést esteli órákra elvállal mérlegképes könyvelő. Cim a kiadóhivatalban.

Legjobb szivarkahüvely különlegességek

Kaphatók minden dohány és hüvely árudában.

„Riz Abbazia“ kiváló finom francia Verge papirból. Különlegesség!

„Délbáb“ legfinomabb Verge papir. — Hygienikus, nikotin mentes.

„Tiszti“ legfinomabb Verge papir. Hygienikus, nikotin mentes.

„Kiling“ igen finom Verge papir. Hygienikus, nikotin mentes.

„Kolibri“ kiváló finom francia Verge papir. Hygienikus nikotin mentes. Különleges szopókával. Különlegesség!

Egyedüli lerakat Magyarország részére

Harmathy Pál

szivarkahüvely különlegességek főraktárában,

Debreczen, Fűvészkert-utca 14.

Előnyös árajánlatot küld a cég.

Elveszett egy kölyök kopó-kan, fehér alap barna foltokkal, „Little boy“ névre hallgat. Adható a honvédszár laktanyában. Megtaláló jutalomban részesül. (1575.)

Gyönyörű modern tölgyfa interziás hálószoba és hajlitott elejű mahagóni könyvszekrény raktáron van és jutányosan eladó a Műbutor-asztalos szövetkezetnél, Péterfia-utca 1. (1535.)

Hatvan-utozal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az idei terméssel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

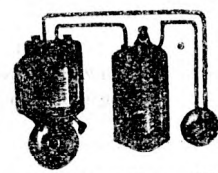
Jobb varróleány, női ruha varráshoz felvétetik Fenyő Sándornénál, Zugó-u. 6.

2 szoba, előszoba, konyha és tartozékai-ból álló modern lakás Piac-utcán május 1-re kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Sétakertben kényelmes nyaraló, továbbá nagyerdei köruton nyaralónak való szőlő eladó. Cim a kiadóban.

Kiadó egy 40 év óta fenálló jóforgalmu fűszerüzlet italmérréssel és dohány tőzsdével. Hozzá tartozó 2 szoba, 3 pince, 3 raktár, 1 konyha, eseléd szoba 1 petroleum, 1 fás szín és 6 lóra való istálló. Ertekezhetni a tulajdonos Hatvan-utca, vásártér Csicsó Lajossal 69. szám.

Villany világitást,

telefonok, villamoscsengők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árért

eszközlöm. FÖLDVÁRI L. Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-utca 1. sz. Telefon 168.

Nagyváradon 25 év óta fenálló kóser étterem, ujonnan berendezve, utazók által látogatva, családi körülmények miatt eladó. Bővebbet Grósz Adolfnál Nagyvárad, Kert-utca 4. 1553.

Hatóságilag engedélyezett végkiarulás. Üzlet felosztás miatt tükrök, képek, mosdók, chinaezüst tárgyak, evőeszközök, porcelán és üvegáruk minden elfogadható árban eladók. Ifj. Pájer József utóda városi bérház 2.

Egy 40-42 éves józan életű ember és jó okmányokkal bir, óhajtna egy 32-36 éves nővel örök hűséget mondani. Levelek: „Örök hűség“ alatt a kiadóba kéretnek.

A nagyceserén 16 katasztrális irtott föld eladó. Cim a kiadóban.

Kiadó fűszerüzlet helyiség, régi jó forgalmu helyen. Meszena-utca 26. szám.

Költöztetek féderes stráf kocsin. Ertekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 86.

A Szilágyságiba egy kimérő 72 korona havi fizetéssel felvétetik. (1567.)

Kiadó. Szépen butorozott jutcai szoba előszobával Egmalom-utca 4. sz. 1492.

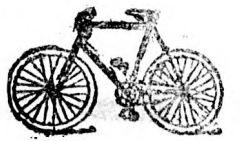
Gyertyánliget (Máramaros mgye).

a legszebb, legegészségesebb kiimatikus erdei hegyi gyógyhely, ásványfürdő és vizgyógyintézet.

Csodálatos szép, magss fekvés, por- és szélmentes-óndus, enyhe levegő, kitűnő ízű és könnyen emészthető tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Legradikálisabb gyógyszer: vérszegénység, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor, bélbajok és női bántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. — Igen mérsékelt árak. — Idény: májás-október. — Vasuti állomás: Nagy-Bocskó. — Előnyök: 1. Olcsó árak és fesztelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli vasutállomás és Interurban telefon. Jó kocsit.

A fürdőigazgatóság.

Kerékpár, varrógép, gramafon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez-újdonságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémcsztergályozást, zománcolást, nickelezést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

Budapesti előkelő bank részvénytársaság Hajdu-megyében kizárólag tőzsdén jegyzett sorsjegyek eladására

főügynökséget létesít.

Ezen főügynökség saját hatáskörében a megye területén alügynököket állíthat föl.

Évi fix javadalmazás.

Csakis komoly reflectansok, kik a főügynökséget elnyerni óhajtják, küldjék ajánlatukat

»Budapest, főpostafiók 21« címre.

Nemes gyümölcsfa-

oltvány, gyökeres akác és gledicia, sima szőlő vessző, spárga, füz-dugvány és diszeserjék kaphatók gróf Degenfeld és dr. Balkányi urak „ERZSÉBET“-szőlőtelepén. — Iroda: Debreczenben Kossuth-utca 32.

NŐI DIVAT TAVASZI UJDONSÁGOK

gyapju costüme és ruha szövetek.

Szines és nyers selymek, mindenféle diszitések,

NŐI- ÉS GYERMEK FELÖLTŐK

DUS VÁLASZTÉKBAN MEGÉRKEZTEK

Molnár Ferenc Zádor Lajos utóda divattermében Főtér, Városházépület.

Női ruha készitési műtermek Kossuth-utca, Kardos L. házban.